

ANUL VI.-No. 17-18
1—15 Iulie 1930.

„Vom lovi deopotrivă în străinul parazit
și în Românul necinstit și înstrăinat!„

INFRĂȚIREA ROMÂNEASCĂ

Organ al „Ligii Apărării Naționale Creștine“
Apare la 1 și 15 a fiecărei luni

CUPRINSUL:

Cuvântarea M. S. Regelui Carol II — 8 Iunie 1930

Declarația dlui A. C. Cuza în Parlament —
20 Iunie 1930

Gen. I. Tarnoschi: Noua Domnie

I. C. Cătuneanu: Intrarea oprită

I. C. Stănescu: Românul

Coresp.: Congresul județan al U. f. V. — Cluj

Spectator: Parastas în amintirea martirilor arși pe
rug în com. Beliș

In chestia procesului pentru anularea afacerii
cu Uzinele electrice din Cluj

I. Leppa-Basarab: L. A. N. C. — Soroca

N. Iuga: L. A. N. C. se va afirma

Un număr 12 Lei

Abonamentul în interiorul țării 1 an 300 Lei, 6 luni 150 Lei
„ în străinătate . . 1 an 400 „ 6 „ 200 „

Redactor responsabil: Dr. Lazar Isaicu.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
CLUJ, STRADA B O B N-rul 7

TIPOGRAFIA „ARDEALUL“
STR. MEMORANDULUI Nr. 22.

INFRĂȚIREA ROMÂNEASCĂ

Organ al „Ligii Apărării Naționale Creștine“

Cuvântarea M. S. Regelui Carol II după depunerea jurământului în ziua, ce va rămânea sărbătoare națională, de 8 Iunie 1930.

Domnilor Senatori,
Domnilor Deputați,

Primirea atât de emoționantă, ce Mi-o faceți Mă mișcă atât de adânc, căci sunt fericit de a putea resimți prin glasul domniilor-voastre sentimentele acelor cari v'au trimis aci, și de a constata încă odată legătura sufletească ce M'a unit și Mă va uni întotdeauna cu poporul Meu.

Jurământul ce L-am depus astăzi în fața reprezentanților națiunii depășește zidurile acestui locaș istoric și pentru sufletul Meu devine un legământ sfânt între Mine-Rege și poporul Meu.

E un legământ luat în fața a Celui Atotputernic de a fi părintele plin de grijă și de răvnă al fiilor săi.

Prilegia de mai bine de patru ani, departe de poporul în mijlocul căruia M'am născut și am fost crescut, a fost silită de unii, cari prin vorbele lor au îndurerat sufletul Marelui vostru Rege și scumpul Meu Părinte, și cari au avut de scop de a rupe legătura între Mine și Români.

Manifestația înălțătoare de astăzi dovedește vădit că aceste încercări nu și-au atins scopul și că iubirea ce am dus, neclintită în sufletul Meu, față de România, este răsplătită cu prisosință prin dragostea ce Mi-o arată națiunea prin reprezentanții ei.

Pășesc astăzi cu sufletul înălțat în mijlocul poporului Meu și cu o inimă în care s'a sters cea din urmă urmă de mâhnire, chiar față de aceia cari au încercat prin acțiunea lor nechibzuită să rupă legătura indisolubilă între Mine și tot ce simte româneste.

Urmând pilda din scriptură, zic: Nu vreau moartea celor ce au greșit, ci întoarcerea lor la matca din

care nimeni n'ar fi trebuit să iasă.

Eu n'am venit să mă răzbun pe nimeni, ci cu inima caldă și iubitoare să strâng într'un mănunchiu pe toți acei cari înaintea Mea au depus colaborarea pentru propășirea patriei.

Adânc emoționat, gândul Meu se îndreaptă către acei cari înaintea mea au depus aci acelaș jurământ, și cari și-au închinat toată viața binelui țării căreia au fost sortii s'o conducă. Umbrele marilor noștri Regi Carol I și Ferdinand cel loial, Mă însotesc astăzi în mijlocul Domniilor Voastre și sufletul scumpului Meu Părinte se bucură de a-și vedea astăzi îndeplinită ultima Sa voință și cea mai fierbinte a Lui dorință.

Pilda ce Mi-o dau, prin nesfârșita Lor dragoste de țară și apărare a intereselor ei, va fi pe deplin urmată de Mine.

Eu am crescut în mijlocul vostru, hrana Mea sufletească a fost hrana sufletului vostru, durerile voastre au fost durerile Mele, idealurile neamului Meu au fost idealurile Mele.

Nu pot — văzând aci în fața Mea întruniți reprezentanții românilor dela Nistru pân'la Tisa, din Hotin și pân'la Mare, din Boian la Vatra Domii, din Sătmăr pân'n Săcele și dela Turmu'n Dorohoi, să nu Mă gândesc cu nespuse evlavie la acei opt sute de mii de morți, și la acei luptători din Ardeal, Bucovina și Basarabia cari, prin sângele lor, au încheșat pentru totdeauna unirea nației în granițele ei firești.

Moștenirea această sfântă trebuie s'o păstrăm ca cel mai sfânt odor și, întărit încă mai mult de către aceste jertfe, sunt hotărît să mențin fără șovăire, jurământul Meu de a păzi neatinsă integritatea te-

ritoriului Național.

Spre a duce la îndeplinire, fără piedică, această făgăduință, am nevoie, mai înainte de toate, de colaborarea fără preget a tuturor forțelor vii ale națiunii.

Fără unirea tuturor nu vom putea apăre, în fața celor ce ne pismuesc, ca o forță indisolubilă, sprijinită pe o armată organizată după ultimile cerinți, și care se va putea, totdeauna bizui pe Deplina Mea grijă, spre a păși definitiv la o muncă pașnică și harnică.

Greutățile, cari unora li se par de neînlăturat, vor putea, fără nici o îndoială, să fie călcate în picioare de o Românie unită și hotărâtă. Nu vreau să pun la îndoială nici o clipă, patriotismul aceloră, cari prin poziția lor au datorită de a lucra la progresul țării. Și sunt convins că toți, fără deosebire de opinie politică, credință și obârșie, se vor întruni într'un mănunchiu în jurul Tronului, spre a conduce cu toții împreună la așezarea țării noastre pe temelii cari să-i permită o dezvoltare și să-i asigure neclintit locul care-i e sortit să ocupe în consorțiul lumii civilizate.

Vom trebui, conducând cu acei cu cari suntem legați și, în sentimentele de prietenie cu toate popoarele și mai ales vecinii noștri, să lucrăm la restabilirea urmelor cari ni le-au mai lăsat marea învălmășeală de acum patrusprezece ani.

Țara noastră este atât de bogată, are atâtea resurse naturale încât nu putem cu concursul tuturor, să nu îndreptăm cât mai repede starea economică și să redăm astfel mulțumirea materială locuitorilor cari de atâta vreme o așteaptă. Patrimoniul de bogății al României este atât de mare încât și pe terenul cultural vom trebui să ne luăm

locul în lume grație intelectualilor noștri, ai căror reprezentanți cei mai de seamă se găsesc în mijocul Domniilor Voastre.

Domnilor Senatori,
Domnilor Deputați,

Mai am o bucurie pe care țin să v'o împărtășesc, bucuria cea mare, care în clipele aceste de reîntoarcere Imi umple sufletul; este terminarea celui mai mare chin ce L-am avut de îndurat în anii Mei de prăbiegie; însfârșit Mi-am regăsit scumpul Meu Fiu pe care îl voiu putea cu toată iubirea, să-L cresc în sentimentele ce au ilustrat pe

strămoșii Lui: dragostea nesfârșită de țară.

Domnilor Senatori,
Domnilor Deputați,

Țin încă să aduc mulțumirile Mele iubitelui Meu Frate și fovearășilor Săi din Regență cari în acest răstimp au avut grija de buna gospodărie a Țării.

Sfârșind cuvântul Meu, încă odată fac cel mai călduros apel ca toți să lucrăm împreună pentru bunul cel mai scump al nostru: Patria.

Români din patru unghiuri, uniți-vă în gânduri, uniți-vă în simțiri!

Înainte spre muncă!

Declarație

Intronarea fericită a M. S. Regelui Carol II, aclamată de întreaga națiune, impunea formarea unui guvern național, al tuturor organizațiilor politice, unite în jurul Tronului, ca să prezideze începutul unei *ere noi*, de refacere a țării, de mult și cu nerăbdare așteptată de toți românii.

Aceasta a fost înalta sollicitudine și dorința M. S. Regelui încredințând d-lui General Prezan, misiunea de a forma un guvern de concentrare.

Guvernul național, dorit de Rege și așteptat de țară, nu s'a putut înfăptui din cauza învrăjbirii dintre partide. În consecință, d. Iuliu Maniu, Președintele Partidului Național-Tărănesc, având încrederea deplină a Corpurilor Legiuitoare, a fost chemat de M. S. Regele ca să formeze guvernul, pe care l'a constituit la 13 Iunie 1930, ca guvern de partid.

Fără a prejudeca opera pe care ar putea-o realiza guvernul d-lui Iuliu Maniu, „Liga Apărării Naționale Creștine”, își exprimă încă odată convingerea că partidele nu sunt în stare să dea satisfacție intereselor superioare ale nației românești, compromise de guvernarea partidelor.

„Liga Apărării Naționale Creștine”, nu vede altă ieșire din situația primejdioasă în care se află țara, decât ca politicele de partid să i se substituie, fără întârziere, o politică națională unitară, pe baza unui program comun de reforme necesare, asupra cărora partidele să cadă de acord. Sau, să le fie impus. Altfel, nația românească este primejduită în existența ei.

Programul comun ce se impune

în ceasul acesta reclamă numai decât realizarea următoarelor îmbunătățiri:

Refacerea finanțelor Statului prin cele mai stricte economii, cu oprirea împrumuturilor oneroase și a zălogirii de bunuri și servicii publice, incompatibile cu suveranitatea națională.

Restabilirea agriculturii ca bază a economiei naționale, asigurându-i prețuri remuneratoare pentru produsele sale.

Reprimarea cametei, cu suspendarea imediată a execuțiilor silite, până la alte măsuri.

Desființarea cartelurilor parazitare, cari scumpesc viața.

Echilibrarea prețurilor industriei cu prețurile agriculturii.

Combaterea alcoolismului, prin introducerea monopolului vânzării alcoolului.

Oprirea invaziei jidanilor, cari au prefăcut România în teritoriu colonial jidănesc, silind pe Români să emigreze.

Urmărirea parazitilor cari împing la disperare populația satelor, cu deosebire în Maramureș, Bucovina, Basarabia și Vechea-Moldovă.

Naționalizarea orașelor României, prin ocrotirea elementelor românești.

Lucrând la realizarea programului său mai larg, „Liga Apărării Naționale Creștine”, crede că refacerea țării nu este posibilă fără aceste măsuri generale, imediate, pe cari guvernul d-lui Iuliu Maniu are datoria a le înfăptui.

„Liga Apărării Naționale Creștine”, conștientă de înalta ei chemare în lăuntrul organizației politice a Statului românesc sfârșiat de

vărășirea partidelor și coplesit de jidani, își va continua opera sa de unificare și de rezistență națională, în jurul principiilor sale constitutive: **HRISTOS, REGELE, NAȚIUNEA.**

ROMÂNIA A ROMÂNILOR!

A. C. CUZA,

deputat de Roman.

Noua Domnie

În sfârșit, iată că Bunul Dumnezeu, — ocrotitorul de totdeauna al neamului românesc — ne-a ajutat că, într-o singură noapte, toată turbureala și toată ceața groasă ce învătuise țara de nu-și mai găsea nimeni cărarea și nu mai putea vedea nici măcar la un pas înainte, s'a ridicat brusc; a dispărut fără urmă și... țara și-a regăsit calea, pe care o rătăcise încă de acum 4 ani trecuți.

Ca unul care cunosoc încă din frageda Copilărie pe actualul nostru Rege Carol II, am toată și deplina credință, că El va ști face ca răutățile, ce se încuibase la noi, „și-au trăit traiul”. De asemenea sunt pe deplin încredințat că, *Cinstea* își va relua locul de odinioară; iar furturile, jafurile în averea statului, ca și necredința — *mai ales necredința în serviciu* — care se întro-nase în toate birourile de sus și până jos, vor rămâne numai ca o tristă amintire!...

Linistea absolută sub care — într-o singură noapte — s'au făcut atâtea mari schimbări și prefaceri în organismul țării și care în alte părți ar fi dat loc la mari sbuciumări și chiar revolte, dovedesc până la evidența că, tot poporul nostru începând dela Vlădici și până la opincă este plin de cuminenție și de înțelepciune.

Că — în trecut — se vor fi comis unele greșeli și de-o parte și de alta, lucrul este foarte omenesc. Noi însă — toți — să mulțumim azi lui Dumnezeu că totul a fost... ceva... trecător!...

Rigiditatea exemplară și curățenia trupeză și sufletească pe care „Bunicul Carol I” a știut, să o sădească în inima și în sufletul actualului nostru suveran, încă din primii ani ai copilăriei lui, imi amintesc o mică istorioară pe care o cred azi vrednică, să fie cunoscută și știută de toată țara.

La vârsta de 2—3 ani — ca orice copil — micul Prinț Carol simfea o mare plăcere și bucurie atunci când — imediat ce se ivea în ușa

Intrarea oprită

Un fapt semnificativ și concludent se întâmplă cu Jidanii: nu mai sunt primiți în Palestina¹⁾.

Iluziile răposatului lord Balfour se spulberă, prin această interdicție oficială, în ultima lor rămășiță.

Un deceniu de experiență i-a luminat în fine și pe Englezi.

Au înțeles cu cine au a face: cu un element cotropitor, parazit, răsvrătit și costisitor. De aceea, în sfârșit, Marea Britanie a oprit imigrația Jidanilor în Palestina.

Element cotropitor: Jidanii trebuiau de mult oprți a desrădăcina²⁾ pe Arabii, cari locuiesc de veacuri și cari au dovedit, prin măcelurile recente, că nu se lasă a fi isgoniți din căminurile lor.

Element parazit: Jidanii nu au sporit producția prin muncă proprie, aducând înflorirea economică generală în Palestina, căci altfel nu ar fi produs criza și nemulțumirea generală. Ci, paraziți³⁾,

¹⁾ În ziarul *Universul* din 2 Iunie 1930, citim următoarea informație:

„*Evreii români și Palestina*. În urma consfăturilor între fruntașii populației evrești din Capitală, s'a hotărât ținerea unei întruniri de protestare, convocată de către toate organizațiile centrale evrești sioniste. Întrunirea, care va lua caracterul unei mari manifestații populare pentru Palestina și de protestare împotriva demersului Angliei de a opri imigrația în Palestina, se va ține Duminică 1 Iunie ora 10 dimineața în sala Tomis. Vor lua cuvântul, între alții, d-nii senator șef-rabin dr. I. Niemirower, Elv Berkowitz, Adolf Bernhardt, dr. Fildermann, av. Napoleon Arie, dr. S. I. Steru etc.”

²⁾ În conferința ținută la Roma în Maiu 1922 de Patriarhul latin al Ierusalimului, de Monseniorul *Barlassina*, se arată planul de eliminare progresivă a Arabilor, cari vor pleca „după ce vor fi servit de hamali la instalarea Jidanilor”. Cf. *Roger Lambelin*, *L'impérialisme d'Israël*, Paris, 1924, pag. 274.

³⁾ Vezi rezumatul raportului, întocmit în 1926 de Dr. *Henry S. Pritchett*, membru al *Fondației Carnegie* pentru Pacea Internațională, publicat sub îngrijirea Dr. *Nicolas Murray*, Președinte al *Universității Columbia*, care rezumat se află în *Roger Lambelin*, *Les Vic-*

trăind pe spinarea Arabilor de bastină, au cauzat scumpirea traiului, deci sărăcia crescândă, din care a urmat scuturătura firească, în violența ei, a populației autohtone spre a se scăpa de parazitismul Jidanilor, proaspăt sosiți.

Element răsvrătit: Jidanii au adus în Palestina ideile destructive ale comunismului, ale disprețului de tradiție și de ordine socială, ale disoluției moravurilor prin fapte destrăbălate și literatură pornografică⁴⁾.

toires d'Israël, Paris, 1928, pag. 118—19.

În acel raport se spune textual: „dacă Palestina ar fi golită de Arabi și nu ar avea decât locuitori Jidani, aceștia nu ar trage nici un folos”. Evident: parazitul trebuie să aibă alături ființa din spinarea căruia viețuiește.

⁴⁾ Reproduc din conferința Monseniorului *Barlassina*, mai sus menționată, următorul fragment:

„Din timpul Turcilor legea și autoritățile au interzis a se întreprinde case rău famate (bordeluri) în special la Ierusalim, la Betleem, la Nazaret; acum scurt după ocupația, care a avut loc la 1 August 1918, s'a autorizat înființarea câtorva asemenea case în Ierusalim — lucru ne mai văzut! Mai târziu *Sir Herbert Samuel* (bineînțeles *Jidan*), a desființat prin ordonanța din 3 Februarie 1921, *Gazeta Oficială* No. 37, toate restricțiunile anterioare. Si-a permis oricui să deschidă stabilimente de prostituție în orice loc ar voi. Această permisiune a fost întinsă în afară de Ierusalim la *Iaffa*, *Gaza*, *Bersabe*, *Ramleh*, *Betleem*, *Caiiffa*”. Mai departe patriarhul latin spune: „*Iată ce fac Sionistii din nenorocita Tară Sfântă. Lumea creștină ar trebui să se revolte și să nu tolereze mai departe asemenea profanare a nămolului stropit cu sângele Mântuitorului*”.

Azi, turma inconștientă a Jido-

Element costisitor: s'au dovedit Jidanii, pentru bugetul Mării Britanii, care trebuie să întrețină o armată numeroasă spre a păzi, de furia Arabilor, pe Jidanii cotropitori, parazitari și răsvrătitori.

S'au dovedit de două ori *TRĂN-TORI*, protejații dela 1917 ai lordului Balfour: odată pe spinarea *Arubului muncitor*, a două oară pe seama bugetului britanic.

În fine Anglia inaugurează altă politică; tradiționala Anglie, cea iubitoare de Iudei, cumpănindu-și interesele la lumina realității, pe care începe a o cunoaște, închide Porțile Palestinei în fața Sionistilor dornici de a-și continua, în valea Iordanului, viața parazitara din Europa.

Înțelegi, domnule cititor, cum din acest fapt lumină se face tot mai vie, tot mai largă, asupra problemei Jidovești? și cum noi Românii avem deplină dreptate, când luptăm cu forțe crescândă contra neamului de paraziți, de care se scutură, cine? cel mai fidel tovarăș al Jidovimei de pe glob: Englezii; și unde? chiar în țara aspirațiilor milenare și a amintirilor străbune: în Palestina.

DOMNILOR LUPTĂTORI NATIONALISTI CREȘTINI. CONTINUATI LUPTA ȘI SPORIȚI-VĂ PUTERILE: SUNTEM ÎN RITMUL ISTORIEI UNIVERSALE⁵⁾.

I. C. CĂTUNEANU.

viților ori a ignorantilor în materie, trăește prostită de presă, ori robită de puterea banului, ambele dominate de Jidani.

⁵⁾ Cine se îndoește de exactitatea acestei expresii, să citească, spre a se lămuri și a vedea proporțiile problemei Jidovești, cartea scrisă în englezește, care face o profundă impresie în lumea anglosaxonă, cartea scrisă la 1927 de *Hillaire Belloc*, și tradusă în limba germană de *Theodor Haecker*, unde se vorbește de o actuală „ofensivă generală” contra Jidanilor, ca un fenomen istoric, ce nu se mai poate nici ignora, nici tăgădui.

Românul

I.

Sînt viță din trunchiul străbunilor mei,
Sînt suflet din sufletul țării,
Sînt granit din munții sălbateci și grei
Sînt fulger din trăsnetul zării.

II.

Sînt lacrimi din plînsul martirilor morți
Pe câmpuri albite de oase —
Sînt jalea ce veacuri bătut-a la porți
In zile pustii, viforoase.

III.

Sînt soare ce rîde, sînt nour ce plînge
C'am rîs și am plîns cu pribegii —
Sînt spada credinții ce moartea o'nfrînge
Sînt scutul dreptății și-a legii.

IV.

Sînt foc care arde, sînt apă ce stînge
C'am ars și am stîns suferinți —
Sînt lume de visuri, sînt lume de sânge,
Sînt chinul trăit de părinți!

Cetiți, vă rog, frați români, cetiți frați preoți și învățători, luminători ai poporului, citiți și recitiți această poezie „Românul“, ce am găsit-o într'o faoe naționalistă, în „Apărarea Națională“ dela Iași (Moldova), condusă de neînfricatul și Marele Apostol al Românis-mului dl. profesor A. C. Cuza, nepotul domnitorului Cuza cel care la 1864 după ce a desrobuit pe țărani, dându-le moșiile călugărilor greci dela mănăstiri și o parte din ale boierilor, a luat drumul pribegiei isgonit de boieri, murind în țări streine...; și pătrundeți-vă de fiorul răspunderii ce-l aveți în poporul acesta de Români țărani, în care trăiți ca ziși luminători, și pătrundeți-vă cu toții până în cele mai ascunse fibre sufletesti, cine este Românul, cine este țăranul Român, acesta cu care trăim noi azi, robul gliei și al cerului...; robul firei aspre...

Avem cu toții o mare datorie către acest suflet de Român și de țăran român, căci acesta este adevăratul român, ȚĂRANUL, acel legat de glia strămoșească, nu orașele cari la noi în România în mare parte s'au înstreinat dela românism, făcând loc jidanilor, bulgarilor, grecilor, ungarilor, nemților și altor streini, cari s'au așăzat ca niște păduchi și lipitori în centrul țării, la răspântii, la răscruci, în centrele mari, pe unde trec mulțimile de oameni, pentru a-i stoarce și a le suge vloga în folosul lor și în paguba celor de un neam cu noi, românesc; avem cu toții o mare datorie către acest neam de țărani români.

Lăsați dinadins fără învățătură de grecii și streinii conducători, ca să nu se deștepte boul; prostit și zăpăcit, alcoolizat de toți streinii și

mai ales de jidovi, cari au sute de fabrici de spirt, în care schimbă cerealele și chiar lemnul făcând spirtul metilic cel otrăvitor de moarte, și din cari băuturi ei nu beau de loc, ci le întrebuițează ca o armă destrugătoare de Neam împotriva acestui țăran român, răbdător, blînd și neștiutor, pentru a-l idioti în generații și a-i fură astfel moșia cea mănoasă, căci numai bogăția pămîntului nostru românesc a atras atâtea streini aci, dela Turci și Tătari, până la Greci și Jidanii de azi: pămînt plin de păduri, de aur, de petrol, de sare, pămînt mănos și roditor, cum nu sînt multe pe alte țări...

O crimă facem; cea mai mare crimă față de Neam, preoți și învățători și toți cari pricepem lupta care o dau streinii pentru acapărarea bogățiilor acestei scumpe țări, că mai stăm în cluburi, în cluburile politice și ascultăm ce se spune acolo tocmai de cei interesați la subjugarea acestei patrii...

Eșiți afară fraților! Eșiți afară din cluburi. Nu mai ascultați de ele, căci ele sînt cultivate și întreținute de streinii neamului, cari vor să ne hrănească cu alcool, cu sărăcie, cu ură și invidie între noi frații — nu vedeți răutatea și veninul ce au adus în sate partidele politice, cari sînt cultivate de jidani și jidoviți, anume pentru a ne rătăci, a ne învrăjbi între noi și a săpă unirea și frăția românească?

Eșiți afară! Veniți în mijlocul țăranilor acestora Români, năcăjiți de veacuri, căci numai de năcaz au avut parte sărmanii!

Veniți să ne înfrățim cu ei! Să piară dușmănia și răutatea dintre noi! Să piară partidele politice cele jidovite! Să cultivăm o singură fră-

ție românească!

Ne-au dat boierii drept de vot și la alegeri ne-au dat rachiul și ciomege să ne zăpăcească și să ne si-lească să votăm hoții și nemernicii! Nu ne mai trebuie! Ducă-se pe pustii, ca necuratul... Țăranul Român n'are nevoie de politică, ba încă de așa politică de răutate, ciomăgeală și dușmănie între frați. Țăranul Român are nevoie de învățătură curată, sinceră, luminată, dela inimă pornită și la inimă ajunsă, și aceasta trebuie să i-o dați voi, luminători ai satelor și de aceea ieșiți din cluburi, căci cât veți fi acolo, le veți da sărmanilor numai venin, minciuni și ciomege și rachiul jidănesc...

Țăranul Român are nevoie de ajutor ieftin, bani ieftini, nu cămătărești dela băncile boieresti și jidănești. Țăranul Român are nevoie de mașini agricole, pe care Statul trebuie să le aducă în fiecare sat, pe bani ieftini sau pe așteptare; să nu fie sat cât de mic unde să nu fie câteva pluguri, tractoare cari răstoarnă adînc brazda, semănători cât de multe și secerători și prășitoare...

Aceasta e politica de care are nevoie țăranul Român; acesta este votul țăranului; pe aceasta să i-l dăm; nu așa să-i spunem minciuni la alegeri, și apoi după alegeri, nici o faptă bună din cele arătate până aci.

Înțelege oare tânărul nostru Rege Carol II-lea, cel ce a umblat în pribegie 4 ani de zile, isgonit de hoția boerească, înțelege El aceste nevoi ale țărănilor Român?

Să dea Dumnezeu să înțeleagă. Și noi credem că prin inteligența, voința și suferința Lui, El Măritul Rege de azi înțelege și simte suflul țăranului Român.

Mai înainte de toți însă trebuie să înțelegem noi, luminătorii, conducătorii lui firești, cari trăim cu el.

In fiecare sat o cooperativă: Să ne vindem munca uniți, și să cumpărăm ce ne trebuie tot uniți, ca să ne rămâie câștigul nouă, să nu mai ne sugă mereu streinii cari profită de neunirea și prostia noastră.

Cutremurați-vă de fiorul răspunderii, iubiiți mei confrăți, față de turmele acestea de țărani români ce păstoriți: păstoriți-le cu iubire sinceră, cu muncă și vrednicie; spuneți-le totdeauna adevărul, ADEVĂRUL ADEVĂRAT, CHIAR CU PRETUL VIETII VOASTRE, nu numai al slujbei voastre după care mâncați o pâine, și aceia nea-

gră, pentru că vă meritați soarta, — primiți plata după muncă —; ia să munciți sincer și cu credință, să vedeți cum v'ar împlini poporul lipsa ce o aveți prin leașa mizeră dela Stat; nu mai căutați să împliniți această lipsă la club, ci căutați să o împliniți DELA POPOR ȘI PRIN POPOR.

Nu vă mișcă pe voi, iubiți confracți, poezia cu care am început? Ia'n vedeți! Ce popor conduceți voi:

„Viță din trunchiul străbunilor“ ...

„Granit din munții sălbateci și grei“ ...

„Fulger din trăsnetul zării“.

„Lacrămi din plânsul martirilor morți“.

„Pe câmpuri albite de oase —“

„Jalea ce veacuri bătut-a la porți“ ...

„In zile pustii, vițoroase“ ...

„Soare ce râde, nour ce plânge“ ...

„C'am răs și am plâns cu pribegii“ —

„Sânt spada credinții ce moartea o'nfrânge“

„Sânt scutul dreptății și-a legii“.

„Sânt foc care arde, sânt apă ce stânge“

„C'am ars și am stâns suferinți“ —

„Sânt lume de visuri, sânt lume de sânge“.

„Sânt chinul trăit de părinți!“

Iată fraților, ce păstoriți voi! Iată sufletul de Român, de țaran român: „granit“, „fulger“, „lacrămi din plânsul martirilor“, „jalea ce veacuri bătut-a la porți“, „soare ce râde, nour ce plânge“, „spada credinții, scutul dreptății și-a legii“, „foc râde, nour ce plânge“, „spada credinvisuri, lume de sânge“, chinul trăit de părinți“ ...

BLESTEMAT FIE ACEL DIN-TRE NOI, CARE NICI ACUM NU ÎNTELEGE, NU SIMTE, NU SE DEȘTEAPTĂ, NU SE REDEȘTEAPTĂ!...

Preot IOACHIM C. STĂNESCU
Găvănești — Buzău.

organizației Cluj după câteva cuvinte înflăcărate cetește următoarea telegramă:

Majestății Sale Regelui Carol II.
București.

Sire, Uniunea Foștilor Voluntari Despărțământul Cluj, întrunit în congres județean aduce omagiile sale de neclintit devotament către Majestatea Voastră eroicul nostru Președinte de onoare. Din fericitul prilej al glorioasei urcări pe Tronul nemuritorilor înaintași Vă asigură de nețarmurita supunere și credință a voluntarilor și legionarilor gardiști către Tronul Majestății Voastre simbolul Unirei eterne.

Precum în trecutul sângeros așa și în prezentul înălțător voluntarii și legionarii doresc și imploară pe Majestatea Voastră a fi considerați ca o rezervă nesecată în lupte pentru desăvârșirea idealului național și sunt gata în orice vreme de a urma necondiționat ordinele Majestății Voastre. Să trăiți Majestate.

Președintele adunării:

Dr. Lazăr Isaicu.

Congresul Județean al Uniunii foștilor Voluntari din județul Cluj

Pe data de 15 Iunie a. c. a fost convocat congresul Uniunii foștilor Voluntari din oraș și județ. Un număr destul de impunător cca. 500 țărani s'au adunat des de dimineață în str. Cogălniceanu, unde locuiește președintele județean Dr. Lazăr Isaicu. De aici s'au împărțit în două grupuri și au asistat la părăsirea în amintirea celor morți pentru Patrie la cele două biserici românești. Adunarea generală s'a deschis la ora 10, fiind de față o delegație din partea comitetului central în frunte cu dl. Dr. V. Deleu, dl. primar Dr. T. Mihali, viceprimar Tuffli și alți oaspeți.

Președintele local deschide adunarea, dă cuvânt oaspeților, cari în cuvântări călduroase salută pe aceia cari de bună voe, pentru nimic și-au oferit totul pentru înfăptuirea României-Mari. Fiind ocazia potrivită președintele Dr. V. Deleu dă delegației d-lui Dr. V. Pop, care cetește dela balconul primăriei următoarea telegramă omagială trimisă M. S. Regele Carol II:

Majestății Sale Regelui Carol II.

Uniunea foștilor Voluntari din Ardeal și Bucovina uniți cu legionarii din gărzile naționale din Transilvania, depun omagiile de

credință până la moarte la picioarele gloriosului Tron felicitând cu entuziasm fericita urcare pe Tron a Majestății Voastre, Viteazul și Adoratul nostru președinte de onoare rugând pe Majestatea Voastră de a acorda și pe viitor prea grațioasa sollicitudine, urăm din sufletul nostru călît în războiu și pace să duceți la isbândă consolidarea scumpei noastre Patrii vecinic unită dela Nistru la Tisa dela Maramureș la Dunăre și Mare și să realizați integral idealul național prin desrobirea românilor încă subjugată.

Punând la dispoziție viețile și brațele noastre prea supuși și prea devotați soldați.

Pentru comitet.

Dr. Victor Deleu, deputat, președinte, Dr. Valeriu Pop vicepreședinte, Dr. Nicolae Cărpinișan secretar general, Dr. Amos Frâncu fost tribun, membru în Comitet, Dr. Petre Metes, Dr. Lauriam Gabor, Mihai Guiu, căp. inv. Emil Șiancu, Dr. Lazăr Isaicu.

Cetirea telegramii a fost primită cu o furtună de aplauze.

Apoi a urmat telegrama trimisă din partea comitetului local și județean, care a convocat adunarea. Dl. Dr. Lazăr Isaicu președintele

în urale nesfârșite de „să trăiască Regele Carol II“ a fost acoperite ultimele fraze. Muzica a intonat „Trăiască Regele“ pe care asistența o asculta cu sfîntenie și entuziasm. A urmat o defilare cu drapelul Uniunii și muzica în frunte apoi toată asistența s'a întors în sala de ședințe a primăriei unde s'au ținut desbaterile.

Președintele Dl. Dr. Lazăr Isaicu a deschis adunarea printr'o călduroasă cuvântare dând cuvântul d-lui prefect Dr. Adam Popa. Domnia sa salută congresul în numele autorităților, — însuși fiind fost voluntar — în călduroase cuvinte și între altele promite, că va fi la îndemâna camarazilor foști voluntari oricând vor avea lipsă de concursul Domniei Sale.

Dl. Dr. Cloșca Iuga salută congresul în numele asociației I. O. V. Dl. președinte mulțumește saluturilor călduroase, apoi procedează la darea de seamă a activității de pe anul trecut. *In anul încheiat* s'a desăvârșit organizarea întregului județ înscriind pe toți, cari la apelurile făcute au răspuns. S'a făcut un memoriu despre toate doleanțele foștilor voluntari și gardiști, care s'a înaintat înaltului guvern. În decursul anului s'a protestat contra pensionării funcționarilor unguri, cari nu au depus jurământul. *S'a intervenit la autorități pentru indivizi aparte pentru diferite ne-*

cazuri. Rezultate pozitive au fost puține. Tot în acest an desființându-se „Frăția de Cruce“, dl. Dr. Amos Frâncu tribunul din 1918 a pus la dispoziția organizației Cluj U. f. V. un libel de 4000 Lei, fondul numitei asociații cu indicația ca să-și mărească acest fond și să ridice o statuie lui Mihăiu Viteazul la Cluj. Organizația U. f. V. Cluj și-a luat acest angajament. Tot dl. Dr. A. Frâncu în ultima ședință de comitet a dat sugestia, ca organizația Cluj să se ocupe cu ridicarea unui monument în amintirea martirilor din comuna Beliș, ceea ce s'a admis. Delegații din comitet în fiecare săptămână au mers la Directoratul ministerial al Ardealului pentru tot felul de doleanțe. S'au înaintat cca. 40—50 petiții la autorități pentru năcazurile foștilor voluntari. În diferite rânduri s'au ocupat de chestiunile agrare și de loturile de casă, cari urmează să se soluționeze în anul în curs.

Se face apelul foștilor voluntari din alte județe prezenți la adunare. Se constată prezența delegaților din plasa Iara jud. Turda în frunte cu neobositul lor președinte. *Ioan Corb* țaran din Făgețel Ierrii, delegatul comunelor Ilva-mică, Ilva-mare, și Pleșu din județul Năsăud *Ioan Doboca*, având procură cetește un salut al camarazilor de acolo. Mai sunt delegați din județul Someș, Satumare, Bihor și Alba.

Dl. președinte anunță adunarea, că are permisiunea verbală a dlui preș. al comitetului central *Dr. V. Deleu*, ca să organizeze și pe voluntarii din alte județe, cari doresc să se afilieze organizației județului Cluj. La urmă mulțumește camarazilor din comitet pentru munca depusă și cere onoratei adunării aprobarea raportului. Cu un ropot de aplauze frenetic este primit raportul comitetului.

Dl. *Dr. V. Deleu* președintele comitetului central cere cuvântul. Dsa afirmă că guvernul actual are cele mai bune intenții pentru foștii voluntari și că acum se va vota o lege în folosul voluntarilor. Are speranța că doleanțele puse în memoriu vor fi satisfăcute și anume: li se va da preferință la împărțirea rezervelor de stat, apoi slujbele de stat, când se va pune la cale colonizarea voluntarii cei dintâi vor fi luați în seamă. Dsa ca deputat și mare corifeu în actuala guvernare dă mari speranțe de reușită la cererile înaintate. Felicită actualul comitet și

în special pe președintele *Dr. L. Isaicu* pentru marile realizări obținute într'un an de zile, lucru ce nu s'a realizat în alte părți, și promite și dsa, că va fi la dispoziția tuturor când va fi lipsă.

Dl. *Ștefan Penes* într'o cuvântare plină de căldură camaraderească aduce elogiile conducătorilor organizației în frunte cu președintele *Dr. Lazăr Isaica* care necruțând timp și oboseală, lucrând în timpul liber și uneori când se cerea neglijându-și propriile interese s'a devotat cu totul intereselor foștilor voluntari, organizând deoparte, intervenind de altă parte pentru toți deopotrivă, însuflețind pentru ideia de fost voluntar, care este cea mai pură expresie a ideii de Patrie. Aduce elogiile dlor din comitet dlui *Dr. Ciurdariu* care în diferite rânduri a pledat la judecătorie pentru foștii voluntari în chestii agrare, dlui *Dr. Joe Gherman* care în calitate de subprefect și el fost voluntar a stat la dispoziția foștilor săi camarazi, apoi dlor *căp. inv. E. Siancu*, *Mihai Guiu*, *Dr. A. Istrate* și *Profesor Sofonea* pentru munca depusă. Face apel către deputații și senatorii foștii voluntari să-și aducă aminte cel puțin acum cât de târziu de foștii lor camarazi.

Dl. *Căpitan Siancu* face raportul despre situația financiară cebind numele donatoroilor și a celor ce și-au plătit cotizația.

Dl. președinte *Dr. Isaicu* mulțumind adunării pentru încredințarea dată prezintă demisia comitetului și propune compunerea unei comisii de candidare.

Dl. *Dr. Laurian Gabor* face propunerea ca adunarea să însărcineze comitetul actual cu conducerea și pe mai departe a organizației Cluj. Propunerea dlui *Dr. Gabor* este primită cu o furtună de aplauze și urale de către congresiști.

Dl. Preș. *Dr. Isaicu* cere adunării plenipotența de a putea complectă comitetul cum crede de cuviință, cooptând membrii noi în locul celor ce și-au dat demisia și în locul celor ce și-au declinat calitatea de a mai rămânea în comitet, adunarea dă cu toată încrederea această plenipotență.

La propuneri și interpelări dl. consilier eparhial *Dr. Vasile Sava* propune ca și pe mai departe să se ceară pământ pentru foștii voluntari din rezervele de stat, iar pentru o mai solidă strângere a rândurilor să se facă toate cele posibile pentru scoaterea gazetei voluntarilor.

Dl. *Ion Munteanu* fost voluntar, maestru turnător vorbește despre drepturile voluntarilor cerând 50 % reducere pe căile ferate și pensii pentru voluntarii, cari au trecut de 50 ani, dacă s'au găsit bani pentru funcționarii unguri cari n'au depus jurământul de credință și acum cu mai mare febrilitate sapă la temelie statului nostru.

Dl. preș. *Dr. Isaicu* închide adunarea mulțumind participanților.

Pentru după masă a fost proiectată o întorunire camaraderească la pădure, însă din cauza ploii a fost o mică agapă la „*Restaurantul Vadul Moșilor*“ proprietatea lui *Gheorghe Scorțescu*. O animație de medescriș a cuprins pe meseni, au avut ocazia camarazii să-și amintească din vremurile de războiu, când cu dragă inimă și-au oferit totul pentru idealul național. De față au fost și foști ofițeri voluntari, cari au vrut să cimenteze legăturile de camaraderie între cei dela oraș și sate. A luat cuvântul dl. subprefect *Dr. Joe Gherman* unde într'un toast plin de însuflețire își amintește de colegul său de liceu și universitate azi președintele voluntarilor *Dr. Lazăr Isaicu*, în cuvinte elogioase le spune camarazilor, că președintele atât în liceu, cât și la Universitate a fost în fruntea mișcărilor naționale din care motiv a și fost dat afără din Universitățile ungurești în primăvara anului 1914, persecutat fiind a fugit la București unde îl aștepta altă datorie. Dl. *Dr. Joe Gherman* în acele vremuri în numele colegilor săi dela Budapesta i-a trimis o telegramă de felicitare. Indeamnă pe camarazi să fie cu încredere în comitetul condus de Dsa căci toate vor ajunge la bun sfârșit.

Dl. *Dr. Lazăr Isaicu* într'o cuvântare plină de dragoste camaraderească îi mulțumește dlui *Dr. Gherman* pentru elogiile aduse, le arată camarazilor, că a fi fost voluntar este cel mai mare lucru, pe care l'a putut ajunge cineva în anii istorici de războiu pentru întregirea neamului. Face apel ca toată lumea să fie disciplinată ca în vremurile grele de războiu, ca toată lumea să vadă că suntem tari și să-și dea seama odată, că voluntarii au drepturile lor pe cari alții nu le pot ajunge.

Incheie având nădejde, că în curând voluntarii și gardiștii își vor căpăta drepturile lor și vor fi respectați cum trebuie.

A mai adresat cuvântări înflă-

cărate dl. Iulian Bene, Dumitru Hașiegan, apoi sau cântat cântece patriotice, totul într-o atmosferă de însuflețire cum nu s'a mai văzut.

La orele 5 după masă lumea s'a împrăștiat plină de nădejde și de mândrie, că ideea de voluntar n'a murit, de aci încolo trebuie să revie cu mai multă putere, ca toți aceia, cari au fost cei dintâi pe câmpul de onoare, azi stau la dispoziția neamului pentru propoșirea intereselor românești și înălțarea *Patriei române*.

Majestatea Sa Regele a răspuns omagiilor aduse prin următoarea telegramă: *Dlui Dr. Lazăr Isaicu președintele județean Cluj, București. P. Regal. M. S. Regele vă mulțumește călduros pentru bunele urări aduse de dăstră și Uniunea foștilor voluntari din Departamentul Cluj, Secretar particular al M. S. Regelui C. Dimitrescu, Având mari speranțe în ajutorul Marelui nostru președinte de onoare strigăm din toate piepturile „Trăiască M. S. Regele Carol al doilea“.*

Coresp.

Parastas în amintirea martirilor arși pe rug în comuna Beliş, în 7 Nov. 1918.

Duminecă 22 Iunie a. c. s'a oficiat un parastas în amintirea morților arși pe rug în comuna Beliş în 7 Noembrie 1918 de călăul Urmânczy, venit dela Budapesta în fruntea alor 100 bandiți. Deși foarte târziu despărțământul Huedin al Astrei a organizat un pelerinaj împreună cu parastas în comuna Beliş la data amintită. Din partea autrităților a fost de față dl. prefect Dr. Adam Popa, dl. Martalogu, din partea presei dl. Avram, dl. Dr. Gociman. Au fost 7 preoți din satele învecinate, convocați de protopopul Huedinului Munteanu. Porți de triumf au fost aranjate pentru primirea Înalt Preasfințitului Nicolae Ivan episcop al Vadului și Feleacului. O mulțime de țărani așteptau în comuna Beliş sosirea marelui prelat în frunte cu corul Episcopiei. Un entuziasm de nedescris a cuprins mulțimea cu strigăte de „*Să ne trăiască la mulți ani*“ sosirea Înalt Preasfințitului. La sosire și după bineventare Înalt Preasfințitul s'a întreținut cu lumea chestionând asupra marilor banditisme petrecute și asupra stării de nedescris a populației.

Din partea Uniunii foștilor voluntari din jud. Cluj au plecat invitați dnii: Dr. L. Isaicu președinte, dl. E. Șiancu, M. Copândeian membri în comitet, A. Broșcoiu, V. Catarig și P. Butas.

Ajungând în Beliş, te cuprinde o jale de nedescris. În centru sunt birourile firmei, care exploatează munții, câteva cârciumi și pe dealuri ici colo câte o colibă. Peisajul este atât de frumos încât îți îndulcește impresia penibilă ce ți-o dă

realitatea. Dacă acest peisaj ar fi presărat cu vile și cu grădini nu ar avea egal nici în Elveția unde cei dela noi să îngrămădesc vara cei cu multe parale. Poate frumusețea regiunii mai întreține un popor de flămânzi în mijlocul acelor bogății. În vale strică ansamblul pitorescului mormanele de brazi, cari în curând vor alimenta pungile mesătule ale spurcăciunii de jidan ce răspunde la numele de „*baron Groedel*“. Te uiți la mormanele de brazi cari reprezintă dintr'o lovitură valoarea de 60 milioane, te uiți și înghiți în sec ca cel din urmă sclav... în țara ta!?!

În 7 Noiembrie 1918 călăul Urmânczy nesătul de exploatarea săracilor morți a venit dela Budapesta cu o bandă de 100 ofițeri cu 25 mitraliere și tren blindat, în trăsuri au debarcat prin surprindere la Beliş, unde au împuşcat și ars pe rug pe cine de-a căzut în cale. Pe toți iau jefuit de bani și ce-au avut asupra lor înainte de a-i arunca pe rug. 45 de morți și moțoaice au îndurat cele mai grozave chinuri pentru întregirea acestei Patrii, pe care și azi ne-o pângăresc toate liftele spurcate grație indolenței noastre și lăcomiei oamenilor politici cari pactează cu toate liftele spurcate.

Dăm mai jos numele celor arși pe rug și al văduvelor și orfanilor rămași pe drumuri.

Din HORIA ARADA J. TURDA:

1. *Costea Avram* ars pe rug, a murit și soția sa, a rămas pe drumuri la ușile oamenilor fetița *Costea Maria*.

2. *Giurgiu Dumitru al Michii*

Curtului ars pe rug, văduva moartă, copiii rămași în seama nimănu.

3. *Neag Ioan I. Nicolae Jajujuju* ars pe rug. A rămas văduva *Neag Răzila născută Pleșa* și orfanii *Ion Vasile, Ana* fără nici-o avere, sclavi la Groedel.

4. *Neag Ion I. Neag Gheorghe* împreună cu soția sa *Răzila* ambii arși pe rug, a rămas cea mai jalnică orfană fiica lor *Sofia* cântând jalnic de 12 ani cea mai tristă cântare a unui suflet de copilăș pribeag.

6. *Todea Petru a lui Simtion huscor* ars pe rug a rămas pe drumuri la discreția bandiților exploatatori văduva *Măria născ. Vărciu* cu orfana *Rachila*.

7. *Lazăr Ana* după ea n'a rămas nimeni să-i plângă cenușa, noi s'o plângem întreg neamul și să-i jurăm răsbunare.

8. *Radac Nicolae* ars pe rug, a rămas neconsolabilă văduva *Anuța* cu orfanul *Gheorghe* fără nici un ajutor.

9. *Neag Savu a Luchii* ars pe rug, a rămas fără nici un ajutor văduva *Ana* orfanii nepoții *Nicolae, Iosif, Mariuța*.

COMUNA BĂLCEȘTI (BELIȘ)
jud. Cluj..

10. *Mihuț Gheorghe* ars pe rug a rămas văduva *Mihuț Floarea născ. Neag* cu orfanii *Viroana, Pășcut, Măriuța și Sânza* patru guri în seama unor mâini slabe de mamă fără nici un ajutor.

11. *Bălc Ioan* ars pe rug, a rămas jalnică *Bălc Măriuța născ. Neag* și o orfană fără nici un ajutor *Măriuța*, „*tătica* a suferit mult dar nimeni nu ne aude jalea“.

12. *Tripon Mitru* ars pe rug a rămas văduva *Tripon Ana n. Băraș* cu orfanul *Ioan*.

13. *Simion Poștas* ars pe rug, a murit și văduva *Onița*, au rămas orfane *Onița măr. Marc și Catrina măr. Crainic*.

14. *Bălc Nicolae a Luchii* ars pe rug, a rămas o mamă bătrână *Bălc Catrina a Luchii*, fără nici un ajutor, își plânge jalea singură.

15. *Femeia Vărvăra Pop născ. Forț* a rămas soțul *Vasile Popa*, cu orfanii fără mamă *Toader, Ilea, Justina*.

COMUNA VĂLENI Jud. Cluj.

16. *Ioan Vlaic* ars pe rug, a rămas văduva *Catrina* cu orfanul Traian.

COMUNA MĂNĂSTIRENI Jud. Cluj.

17. *Dreve Gavril* omorât în Dâmbu-Negrii de călăii lui Urmanczy și jefuit de tot ce a avut asupra lui.

18. *Dreve Ioan (Omu)* omorât deodată cu cel dintâiu, a rămas văduva *Dreve Anuța* născ. *Crișan* locuiește acum în comuna Mărișel.

19. *Dreve Gheorghe* și 20. *văduva Neag Maria* născ. *Trif*, ambii au fost în măcel însă au avut prezența de spirit au sărit în Someș de pe pod dela o înălțime de 10 metri și au scăpat răniți. cel dintâiu în piciorul stg. iar *Maria Neag* n. *Trif* în mâna stângă.

COMUNA MĂRIȘEL Jud. Cluj.

21. *Mariș Gheorghe* ars pe rug, a rămas văd. *Silvia Mariș* născ. *Văta* au rămas orfanii *Avram* și *Vasilie*.

Am dat numele acelor, pe cari i-am putut înscrie personal după terminarea serbarilor. Este condamnabil, că autoritățile nu s'au gândit să facă o anchetă minuțioasă să se știe numele, locul nașterii etc. Parcă acuma să dau uitărei lucruri în mod oficial, cari ne sguduiau toată ființa noastră națională.

Serviciul religios a fost oficiat de P. S. S. Episcopul Niculae al Vadului și Feleacului, asistat de mai mulți preoți veniți dela Cluj și de preoți din regiune. Răspunsurile au fost date de corul Episcopiei din Cluj.

A început seria cuvântărilor în biserică P. S. S. Episcopul Ivan într'o cuvântare plină de căldură și înălțare sufletească, amintește suferințele de veacuri ale acestui neam, suferinți îndurate din partea a fel de fel de barbari, dar sufletul bun și nobil al acestui popor, cu toate suferințele a știut să-și păzească credința, obiceiurile și caracterul național. Vede jalea năpraznică ce stăpânește regiuni pline de bogății, căci acest obidit popor nu e destul că a fost impietat secole de rând, dar în prajma Unirei sălbăticiunea de Urmanczy și-a făcut ultimul gust, s'a delectat privind svârcolirea oamenilor nevinovați în pârjol. Apoi azi acest popor a căzut pe mâna altor lifte, cari îl flămânzesc mână ce de ne altă marte îl jefuie de bogății, termină în speranță: că trebuie să existe oameni de suflet în țara asta, cari să salveze

dela foame pe aceia, cari în două rânduri au încercat să desrobească Ardealul: odată cu Horia, și odată cu Iancu! Promite că întrucât îi vor permite bătrânețele să va interese de soarta celor rămași în urma jahniciilor martiri.

Dl. prefect Dr. Adam Popa într'o cuvântare însufletită spune, că un neam nu trăiește numai prin cei vii, ci este o legătură organică între cei trecuți la cele vecinice și cei viitori. Martirii sunt aceia, cari mai ales la noi au făcut cei dintâiu pasul spre mult așteptata Unire. Eroii morți pe fronturi sunt aceia, cari ne-au înlesnit nouă cei rămași în viață să putem stăpâni și să ne putem bucura de țara aceasta. Noi însă avem datoria să o consolidăm. Tara ce ne-au dat-o alții cu sângele lor, de urmașii lor să ne îngrijim. Promite o anchetă în chestiunea celor arși pe rug și ajutoare și dreptate pentru văduvele și orfanii rămași.

Dl. protopop Munteanu descrie pe scurt evenimentul petrecut la 7 Nov. 1918 apoi mulțumește doamnelor, cari s'au ostenit din depărțări la această serbare. Mai vorbesc preoții din regiuni. *Dna Georgescu* președinta societății femeilor ortodoxe din Huedin.

Se oficiază apoi un parastas la modestul monument, o simplă cruce de lemn așezată pe mormântul celor arși pe rug.

Ia cuvântul *d. Dr. Isaicu* președintele voluntarilor prin o cuvântare plină de emoție, face apel la sufletele sbuciumate ale acelor,

cari au cenușa și oasele în acel mormânt să ne călăuzească sufletele noastre spre binele neamului, în chip de arhangheli cu spadă de foc să se scoboare în sufletele haine ale românilor vânduți lui Iuda și să învârtească spada de foc în inima lor pierdută. Iar noi să ne dăm seama, că mai avem morminte de martiri și eroi pe întregă întinderea Țării, cari ne vor refuza ca oasele noastre să zacă alături de ale lor, dacă nu ne vom face datoria ce ei ne-o impun. Cere urgenta ajutorare pentru văduvele și orfanii rămași.

Dl. căp. inv. Siancu fost comandantul batalionului de gardiști din regiune, povestește cu multă competență și ciudă cele întâmplătoare la Belis. Cum în 4 Noembrie Urmanczy prin „Pesti Hirlap“ a făcut apel la o bandă, care să răzbune Ungaria care să prăbușia. Cum a debarcat în Belis cu mitraliere și arme și ucideau pe cine le eșia în cale. Apoi jefuindu-și singur cu bandiții lui castelul propriu s'au dus la Budapeșta. Pe ziua de 9 Nov. dela Cluj a plecat *Dr. E. Hagiaganu Dr. Poruțiu, căp. Siancu, Grândoierre și Kertész* și au făcut un proces verbal la fața locului, dar proces verbal a rămas. Cere sechestrul veste toată averea ce a rămas dela călăul Urmanczy, cu care să se desprăgubească urmașii martirilor din Belis.

După oficierea parastasului a urmat un banchet, și s'a expediat *M. S. Regelui Carol II* o telegramă omagială. *Spectator.*

In chestia procesului de contencios pentru anularea afacerii cu Uzinele electrice din Cluj

De oarece consilierii blocului românesc au fost respinși a limine, ca neavând calitate de reclamanti, de către Curtea de Apel, așa în cât opinia publică nu a putut afla care este fondul procesului intentat de Blocul românesc, credem că servim opinia publică a Clujului reproducând textul acțiunii în rândurile de mai jos:

Onorată Curte de Apel,

Pretextându-se vechimea și insuficiența uzinelor electrice ale Municipiului Cluj, Municipiul în temeiul legii pentru organizarea și administrarea pe baze comerciale a întreprinderilor și avuțiilor publice, lege ce a fost promulgată în Monitorul Oficial No. 62 din 16 Martie 1929, a procedat

la crearea unei regii mixte în vederea exploatării acestor uzine. Municipiul Cluj a primit o ofertă din partea Societății Minele de Cărbuni din Ardeal, solidarizată cu consorțiul belgian „Electro-Bel“ din Bruxelles și înălțându-se orice altă ofertă, după îndeplinirea aparentă a formalităților prevăzute în lege, Consiliul de Miniștri prin jurnalul Nr. 396 din 14 Martie 1930 aprobă statutele și caetul de sarcini împreună cu evaluarea aporiturilor stabilite prin raportul experților și avizul Consiliului superior al administrației întreprinderilor și avuțiilor publice, privitoare la comercializarea uzinelor electrice ale Municipiului Cluj, în forma unei regii mi-

xte, cu societatea Minele de Cărbuni din Ardeal, solidarizată cu consorțiul Belgian „Electro-Bel” din Bruxelles; iar Decretul Regal Nr. 886 din 14 Martie 1930, contrasemnat de Dl. Ministru de Interne, aprobă constituirea societății în regie mixtă, „Uzinele Electrice” Cluj, pe baza raportului experților, a statutelor și a caetului de sarcini și autoriză subscrierea raportului în numerar prevăzut prin statute din partea societăților Minele de Cărbuni din Ardeal S. A. din Cluj, și Electro-Bel S. A. din Bruxelles.

Jurnalul Consiliului de Miniștrii și Decretul Regal s'au publicat în Nr. 61 din 15 Martie 1930, al Monitorului Oficial, pe care îl anexăm prezentei noastre cereri.

Atât jurnalul Consiliului de Miniștrii cât și Decretul Regal, cari constituie acte administrative de autoritate, sunt făcute cu călcarea legii, deoarece:

1. În cazul transformării unei întreprinderi comunale în regie mixtă potrivit art. 84 din Legea pentru organizarea și administrarea pe bază comercială a întreprinderilor și avuțiilor publice raporturile în natură ale colectivității vor fi inventariate și evaluate prin experți, în consecință inventarierea și evaluarea sunt condițiuni și formalități esențiale, substanțiale, deci nu pot fi omise sau făcute fără respectarea tuturor normelor de exactitate, de precauțiune și de minuțioasă grijă pentru buna chivernisire a avuțiilor publice.

Având în vedere, că raportul de evaluare și inventarul se supun Consiliului Superior al Administrării Întreprinderilor și avuțiilor publice, care își dă avizul asupra acestui raport este evident și în afară de orice discuție că Consiliul Superior nu poate el însuși face și evaluarea și cenzurarea acestei evaluări.

Constatăm că raportul de evaluare este semnat în calitate de expert de către Dl. Gh. Nicolau, iar avizul Consiliului Superior este semnat de același domn Gh. Nicolau, de astădată în calitate de membru al Consiliului Superior.

Având în vedere, că acest procedeu, adică că aceeași persoană să facă lucrările de evaluare și tot aceeași persoană să dea avizul de aprobare, pentru propriile sale lucrări, constituie un caz de evidentă și crasă incompatibilitate și aceasta incompatibilitate contravine art. 6 și 84 din susmenționata lege, cum și economiei și spiritului acestei legi, *intreaga inventariere și evaluare a aportului în natură a Municipiului Cluj, este lovită de nulitate.*

2. Consiliul superior al administrației întreprinderilor și avuțiilor publice, are un rol și atribuții din cele mai însemnate întru îndrumarea exploatarei și administrării întreprinderilor și avuțiilor publice. Avizul ce îl dă acest Consiliu Superior potrivit art. 6 din susmenționata lege asupra proiectelor de concesiune și asupra caetelor de sarcini, cum și asupra statutelor regiilor mixte și asupra raportului colectivității, este de o însemnătate *esențială* și este indispensabil.

Constatăm că oferta pentru transformarea uzinelor electrice ale Municipiului Cluj este făcută de Societatea Minele de Cărbuni din Ardeal. Constatăm din certificatul anexat acestei cereri că Dl. M. Manoilescu este membru în Consiliul de Administrație și administratorul delegat al Societății Minelor de Cărbuni din Ardeal, care a făcut oferta pentru transformarea uzinelor electrice ale Municipiului în regie mixtă. De alta parte același Domn Mihail Manoilescu este membru și vicepreședinte al Consiliului Superior al Administrării întreprinderilor și avuțiilor publice, care a dat avizul favorabil pentru acceptarea suszisei oferte. *Mai mult, Dl. Mihail Manoilescu, în același timp e administrator delegat al ofertantei și vicepreședinte al Consiliului Superior, a semnat avizul favorabil al acestui Consiliu pentru acceptarea ofertei suszise.*

Dată fiind importanța rolului și atribuțiilor Consiliului Superior, dat fiind că avizul Consiliului Superior este o condițiune și o formalitate esențială și substanțială în procedura de comercializare a întreprinderilor publice, dată fiind inadmisibilitatea și ilegalitatea incompatibilității existente în persoana Dnului Mihail Manoilescu parte interesată și judecător în același timp, *în fine având în vedere că această incompatibilitate contravine literei și spiritului legii pentru comercializarea întreprinderilor publice, avizul Consiliului Superior al Administrării întreprinderilor și avuțiilor publice, este lovit de nulitate absolută.*

3. În principiu valoarea aportului Municipiului stabilită prin expertiză trebuie trecută și acceptată ca atare în noua societate comercializată. Evaluarea experților este însă stranie, întrădeavăr experții, în ce privește instalațiile centralei hidro-electrice, afirmă că au determinat valoarea după folosul ce rezultă din exploatarea lor de azi iar pentru celelalte instalații prin reducerea valorii de investiție proporțional cu deprecierea. Pe lângă această metodă de evaluare,

Centrala Someșul Rece, inclusiv linia de transport Someșul-Rece Cluj, a fost evaluată în suma totală de Lei 113.464.482. Nu discutăm în fond realitatea, acestei evaluări, însă o consecvență elementară ar fi dicat ca această sumă să fie înscrisă complet, drept contravaloare a obiectelor mai sus precizate. Însă experții au mers mai departe și asupra evaluării de mai sus au aplicat o nouă reducere întemeiată pe o metodă unică în felul său, ajungându-se printr-un calcul artificial, prin nimic justificat și absolut neconcludent la micșorarea valorii acestei centrale și a liniei de transport de la 113.464.482 Lei la 43.810.000. În atingerea acestui scop se face plecarea de la presumpții și situații ipotetice necorespunzătoare realității. Și anume se face comparația între Centrala hidro-electrică actuală fie cu o centrală termo-electrică modernă fără a impune societăților solidarizate îndatorirea construirii unei atari centrale moderne, cu motoare Diesel, consumând însă păcură în loc de motorină, fie cu o centrală termo-electrică modernă așezată la gura unor mine din vecinătatea Municipiului Cluj, furnizând cărbuni de calitate inferioară și în condițiuni de preț avantajoasă, (o aluzie vagă referitoare la investițiunile eventuale ale societăților solidarizate, fără precizare și obligațiune fixă). Din calculul ulterior al experților rezultă însă, că comparația așa cum este anticipată, rămâne o simplă afirmațiune, o simplă ipoteză prin nimic justificată. În realitate comparația se face numai cu Centrala termo-electrică ipotetică ce ar urma să fie înzestrată cu motoare Diesel, consumând păcură. Experții întemeiați pe această ipoteză și cu ajutorul unor calcule întortocheate și prin nimic justificate reduc valoarea acestei părți de aport a Municipiului Cluj, cu suma de cca. 70.000.000 Lei, astfel că aportul total al Municipiului în loc să fie evaluat la suma rotundă de 177.000.000 rămâne evaluat la extrem de redusă suma globală de 107.000.000

Prin această evaluare ireală expertiza de evaluare violează litera și spiritul art. 84 din legea pentru comercializarea întreprinderilor publice și prejudiciază în mod grav interesele Municipiului Cluj, cum și drepturile cetățenilor acestui Municipiu.

4. Art. 72 pct. 4 din legea pentru comercializarea întreprinderilor publice dispune că statutele societăților comercializate trebuie să prevadă vârsămintele și scadența acestor vârsăminte ce incumbă acționarilor particulari. Ori art. 7 pct. 2 din statute nu respectă și nu se conformează a-

Cești text de lege, pentru că dispune pur și simplu „Consiliul de Administrație va decide datele când vor trebui făcute vărsămintele restului de capital subscris, în conformitate cu necesitățile de investiție, dar cel mult în termen de 18 luni”.

Legea deci, care nu lasă la latitudinea Consiliului de Administrație fixarea vărsămintelor și a scadenței acestor vărsăminte, care nu face dependente scadențele acestor vărsăminte de necesitățile de investiție, ci dispune fixarea clară și categorică în textul statutelor atât a vărsămintelor cât și a scadențelor acestor vărsăminte, a fost evident călcată și violată.

5. Obligațiunile societății comercializate nu sunt precizate nici în statutele nici în caetul de sarcini. Nu există o precizare în cece privește întreținerea în bună stare, mărirea și adaptarea. Uzinelor și instalațiilor actuale potrivit cerințelor moderne.

Nu există în statute și caetul de sarcini nici o precizare cu privire la furnizarea curentului electric necesar cerințelor Municipiului și în cece privește stabilirea prețului curentului electric.

Nu există nici o precizare în cece privește predarea în bună stare a aportului Municipiului după expirarea termenului de concesiune de 30 ani.

Mai mult nu se prevede nici un fel de sancțiune de nici o natură pentru neîndeplinirea întocmai a obligațiilor vagi și îndoelnice ale Societății Comercializate.

Toate precizările sunt numai în avantajul Societăților Solidarizate, iar dintre aceste avantajii cea mai importantă este autorizarea dată în prealabil prin Statut și caetul de sarcini de a cumpăra curentul electric dela Uzinele din Șorecani, ale Societății Minele de Cărbuni din Ardeal.

Astfel fiind situația ce rezultă din statute și din caetul de sarcini, este înafară de orice îndoială că noua Societate Comercializată (neavând nici o obligațiune precisă) nu va construi nici o nouă uzină electrică, nu va transforma radical și potrivit cerințelor moderne nici uzinele Municipiului deja existente, — dacă va face vre-o investiție ea va fi numai de formă și de mântuială, — ci ea se va mărgini la operația foarte lucrativă pentru societățile solidarizate de a cumpăra curentul electric dela Uzinele Societății din Șorecani; iar la expirarea termenului de concesiune Municipiul Cluj, va prelua uzinele antediluviane, complet ruinate și deteriorate, prin urmare absolut inutili-

zabile. Iar dacă Municipiul Cluj, în timpul duratei concesiunii, pentru neîndeplinirea obligațiilor din partea Societății Comercializate sau a Societăților Solidarizate s'ar adresa justiției, Municipiul în lipsa oricăror sancțiuni prevăzute în convenție sau în statute, potrivit codului civil austriac, nu va putea cere decât îndeplinirea și daune. Un astfel de proces se va judeca ani întregi și chiar obținând Municipiul un rezultat favorabil, roadele acestui proces vor fi îndoelnice, pentru că situația materială a Societății Minele de Cărbuni din Ardeal este necunoscută și poate deveni întreprindere șubredă iar urmarirea față de Societatea Electro-Bel avându-și sediul în străinătate va întâmpina dificultăți inerente acestui fapt.

Prin urmare stam în fața unei asociații, în care Municipiul este aproape lipsit de orice avantajii, iar de partea societăților solidariizate sunt toate avantajii. O adevărată societate Leonină.

Drept aceia art. 72 pct. 10 din legea pentru organizarea și administrarea pe baze comerciale a întreprinderilor și avuțiilor publice este violat și nesocotit.

6. Potrivit raportului experților Uzinele Electrice în anul 1928, au produs o energie totală valorificată de 9.240.198.— KWO. Având în vedere prețurile de valorificare, rezultă pentru Municipiu o încasare brută anuală de cel puțin Lei 70—80.000.000.— Din aceasta încasare brută câștigul net, trebuie să se cifreze la cel puțin 30—40.000.000.— Lei, pe lângă o conducere și administrare națională. Din aceste indicații este clar, că Uzinele Electrice ale Municipiului Cluj, administrate în regie proprie în maximum 2 ani puteau să dea suma de 60—70 milioane Lei, sumă disponibilă fie pentru reafacerea actualelor uzine fie pentru crearea unei noi uzine moderne. Acest disponibil ce se putea crea din resurse proprii egalează sau chiar depășește aportul în numerar ce îl vor vărsa Societățile solidarizate, — în termen de 18 luni.

Ce va primi Municipiul dela noua Societate Comercializată? O revedență de 3% din încasările brute ale societății (art. 48 din caetul de sarcini), deci 2—3.000.000 Lei, și în dividend anual egal cu scontul Băncii Naționale, deci 9% procente (art. 64 din statute, prin urmare cca. 9—10.000.000 Lei, de unde rezultă că venitul Municipiului din Uzinele Electrice, în urma comercializării acestor uzine se va reduce la cca. 1/3 a venitului net din trecut. Deci comercializarea uzinelor electrice a Municipiului Cluj, co-

mercializarea prin care veniturile Municipiului se reduc atât de considerabili care nu oferă nici o garanție serioasă și precisă pentru amplificarea, transformarea și menținerea în bună stare a Uzinelor actuale și mai puțin pentru crearea unei noi uzine moderne, este o nesocotire flagrantă și evidentă a legii pentru organizarea și administrarea pe baze comerciale a întreprinderilor și avuțiilor publice.

Pentru probarea tuturor afirmațiilor noastre cum și pentru documentarea Onoratei Instanțe, cerem achiziționarea dosarului de comercializare a Uzinelor Electrice ale Municipiului Cluj.

Având în vedere, că atât jurnalul Consiliului de Miniștrii cât și decretul Regal susmenționat sau dat cu violarea legii în prejudiciul Municipiului Cluj și al cetățenilor acestui Municipiu, subsemnații vătămăți în drepturile noastre de cetățeni ai acestui Municipiu atacăm prin prezenta

A C T I U N E

în contencios suszisul jurnal al Consiliului de Miniștrii și menționatul Decret Regal și respectuos rugăm pe Onorata Curte de Apel, în temeiul art. 1, 4 și 6 din Legea pentru contenciosul administrativ, să binevoiască a anula ca ilegal Jurnalul Consiliului de Miniștrii Nr. 396 din 14 Martie 1930 cum și Decretul Regal Nr. 886 din 14 Martie 1930, publicate în Monitorul Oficial Nr. 51 din 15 Martie 1930, cu cheltuielile de judecată.

Pentru judecarea prezentei acțiuni binevoim a cita în instanță Consiliul de Miniștrii prin Dl. Președinte al Consiliului de Miniștrii, cum și Ministerul de interne al cărui titular a contrasemnat Decretul Regal, atacat de noi în contencios.

Subsemnații rugăm să fim citați prin Dl. Dr. Valeriu Pop, în temeiul procurii anexate acestei cereri.

Cu distinsă stimă:

În potriiva acelei hotărâri greșite în formă și fond și aduse de secția Manescu a Curtei de Apel care altădată a judecat și procesul Westen discutat în presă de fostul Procuror General Gheorghian, Blocul Românesc face prin advocații săi Dr. Amos Frâncu, Dr. Valer Pop, Dr. Aurel Vasiliu și Dr. Eugen Dunca cerere de casare la Inalta Curte de Justiție și Casație.

Mai sunt judecători la București.
„Infrățirea Românească”.

Cețiți
Infrățirea
Românească

Corespondența din Basarabia

L. A. N. C. în jud. Soroca.

Județul Soroca din Basarabia este singurul județ unde majoritatea locuitorilor sunt curați moldoveni. Organizația politică, a naționaliștilor creștini L. A. N. C. prinde rădăcini. Locuitorii de aici au observat pericolul evreesc și de aceea s'au hotărât să lupte până la sfârșit în rândurile L. A. N. C. Acesta este un adevăr pe care nu-l poate nimeni tăgădui, deoarece s'a observat foarte bine la 4 Maiu când au avut loc alegerile parțiale de deputați. Erau satele împânzite de mașini cu politicieni, iar manifestele țărăniștilor, lupiștilor și ale jidanului Wurmbrand, ajunseser în mâinile tuturor copiilor. Noi cuziștii, n'am făcut decât foarte puțină propagandă. În manifestele noastre nu făgăduiam nimic locuitorilor, decât le-aminteam de jidani. Rezultatul a fost uimitor. În acest județ unde nu erau formate decât două comitete la Șuri și Zgura, unde n'am făcut nici un fel de făgăduială, am obținut 11604 voturi.

Acum în urma alegerilor, sunt chemat în toate satele să organizez pe oameni în comitete și să-i îndrumez pe calea ce-a apucat L. A. N. C.

Abia am putut să mă duc în câteva, deoarece sunt ocupat cu școala și nu pot pleca, decât duminica după masă.

În ziua de 21 Maiu (Sf. Constantin și Elena) m'am dus în satul Chetrosu, unde, după o mică consfătuire cu sătenii, s'a format următorul comitet al L. A. N. C. Grodan Chirică președinte, Dospinescu Spiridon și Trofim Ciomărtan vicepreședinți, Vasile Furtună casier, Baidauz Alexandru secretar, Mihail Furtună, Vasile I. D. Furtună, Mihail Lungu, Ion Dranga, Vistian Surlaru, Ion Foaiea, Ion Donici, Andrei Furtună, Filip Grigoriță, Nică Prodan, Zaharia Bubulici, Antip Codreanu, Platon Bubulici, Anton Surlaru și Samoila Bunescu, membrii. Au cerut 6 dintre membrii să fie abonați la ziarul „Infr. Român.”

În ziua de 1 Iunie, am format comitetul L. A. N. C., în satul *Macareuca* în frunte cu vrednicul luptător naționalist Grigorie Jamla, și în satul *Colova* în frunte cu Ghirică Cătană.

S'au mai format comitete în satele *Tarigrad*, în frunte cu dl. Hn-

tureanu? în gara Arochia în frunte cu Berizinschi, fost ofițer în armata rusă, în satul *Septilici* în frunte cu Mihail Ceaicovschi, în satul *Plopu* în frunte cu I. Ciobanu în satul *Holoșnița* în frunte cu Spătaru, precum și în satele *Ghica-Vodă*, *Serghiești* și *Căitânești*. Trebuie să ținem seamă că acești oameni s'au organizat de buna lor voie, venind la mine și rugându-mă să mă duc în satele lor și să-i organizez. Nu m'am dus cu băntură, nici cu promisiuni ca să-i pot atrage în cursă cum fac politicienii partidelor.

Șase din aceste sate au plătit ca să le vie steagul L. A. N. C. și în

ziua de 29 Iunie, s'asteaptă să se sească Dl. profesor A. C. Cuza, împreună cu alți fruntași pentru a le sfinți, în satul Șuri de unde a pornit prima dată lupta naționalistă creștină. După sfințirea steagurilor, Dl. Profesor A. C. Cuza, va merge în orașul Soroca, împreună cu toți președinții de organizații sătești, spre a se forma comitetul județean al L. A. N. C. Intrucât această veste s'a auzit peste tot, oamenii sunt foarte nerăbdători și așteaptă cu mare bucurie venirea Dlui Profesor A. C. Cuza, singura nădejde a vieții lor. Dzeu să ne ajute să scăpăm de omida jidovească.

Inv. Ion Leppa Basarab,
Președ. L. A. N. C. sect.-med.
jud. Soroca

Corespondență din Satu Mare

L. A. N. C. se va afirma

Un program devine o forță dinamică în măsura în care e însufletit de realitățile vie. Când în drumul lui spre realizare e împiedecat, energii nebanuite erump spontan din subteranele profunde ale subconștientului, și, în ciuda oricăror precauțiuni aruncă departe stăvilarele.

E cazul L. A. N. C.

Cu cât e împiedecată în manifestarea ei normală, cu atât mai mult se constată tendința ei de afirmare. Secretul iuțelii cu care pătrunde în masele poporului, stă în înalțata valoare naționalistă-creștină. E viabilă pentru că se inspiră de dreptul din realitățile românești. Răspândirea ideilor ei, în timpul celor mai acerbe frământări sociale reclamă adevărați apostoli, cari să se angajeze desinteresat, pe drumul atât de spinos, dar tot atât de sublim: Apărarea lui Hristos a Regelui și a Patriei. Ei nu lipsesc. Vin mereu să îngroașe rândurile. Aderența lor e determinată de motive ce cad în afara sferi de preocupări incompatibile cu religia creștină, ideea monarhică și naționalistă.

Programul L. A. N. C. e prin excelență forma ideologică a acestei aderențe. În alte țări, în lumina conținutului vieții, a fost experimentată în deajuns, spre a nu pune la îndoială fecunditatea lui. Idealul L. A. N. C. pe care noi fanaticii luptători l-am pus mai presus de viață, poartă în constituția lui organică, germenii realizării. În așteptarea înfăptuirii lui

vibrăm cu toată ființa noastră. Întreaga populație e animată mai mult decât oricând de ideile „cuziste”.

Locuitorii din com. Dănești au reacționat energic contra intenției pretorului din Baia-Mare, de a le trimite, prin surprindere un notar jidan, gonit de alți bravi Români din com. *Dumbrăvița*.

Toate supărările dintre locuitori, produse cu o săptămână înainte, cu ocazia alegerii de primar, s'au topit ca prin farmec și întreaga comună a fost un singur om cu o singură atitudine, dictată de o înaltă prevedere socială.

O înfrățire generală în fața dușmanului comun a creat un moment de adâncă și impresionantă duioșie, la care pretorul, n'a putut să nu ia parte, promițându-le că le va trimite 2 notari români, să-și aleagă unul.

Dar se vede că promisiunea a rămas numai în intenție căci nici până astăzi n'a sosit nici un notar român, iar vechiul jidan continuă a rămâne în funcția de notar, nu în comună Dănești unde e sediul notarial ci în Baia Sprie.

Gestul locuitorilor din com. Dănești și Dumbrăvița e semnificativ și promite, că în viitoarele alegeri, vom avea din partea locuitorilor sprijin sigur.

N. Juga.

— Satumare. —